

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

IČ: 68378068

Sídlo: Na Florenci 3/1420, Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2008

V Praze dne 23. 4. 2009

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 14. 4. 2009

Radou pracoviště schválena dne: 14. 5. 2009

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště: **Doc. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.**

Rada pracoviště ve složení:

předseda: **Ing. Pavel Janáček, PhD.**

místopředseda: **Prof. PhDr. Jiří Trávníček, M.A.**

členové:

Interní členové:

PhDr. Daniela Hodrová, DrSc.; Ing. Pavel Janáček, PhD. (předseda);

Doc. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.; PaedDr. Luboš Merhaut, CSc.;

*Mgr. Michal Přibáň, PhD., Prof. PhDr. Jiří Trávníček, M.A.
(místopředseda)*

Externí členové:

Mgr. Miroslav Balaštík, PhD.; Prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc.;

Doc. PhDr. Jan Wiendl, PhD.

Dozorčí rada ve složení:

předseda: PhDr. Petr Nejedlý (AR AV ČR)

místopředseda: PhDr. Petr Šámal, Ph.D. (ÚČL)

členové:

Jiří Paděvět (Academia); Doc. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc. (ÚJČ AV ČR); JUDr. Anna Kokošková (Advokátní kancelář)

b) Změny ve složení orgánů:

0

II. Informace o změnách zřizovací listiny:

Během roku 2008 nedošlo ke změnám zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti:

Obsah

1.	Vědecká činnost pracoviště a uplatnění jejích výsledků	4
a)	Stručná charakteristika vědecké činnosti pracoviště.....	4
b)	Výčet několika nejdůležitějších výsledků vědecké (hlavní) činnosti a jejich aplikací.....	11
c)	Anotace šesti nejdůležitějších výsledků vědecké činnosti.....	12
d)	Nejvýznamnější popularizační aktivity pracoviště	16
e)	Ceny a ocenění.....	16
2.	Vědecká a pedagogická spolupráce pracoviště s vysokými školami	18
a)	Nejvýznamnější výsledky spolupráce s vysokými školami.....	18
b)	Spolupráce s vysokými školami na uskutečňování doktorských studijních programů (DSP) a magisterského a bakalářského studia.	19
3.	Spolupráce pracoviště s dalšími institucemi a s podnikatelskou sférou.....	19
	Odborné expertizy zpracované v písemné formě pro státní orgány a instituce	19
4.	Mezinárodní vědecká spolupráce pracoviště.....	20
a)	Akce s mezinárodní účastí, které pracoviště organizovalo nebo v nich vystupovalo jako spolupořadatel.....	22
b)	Výčet jmen nejvýznamnějších zahraničních vědců, kteří navštívili pracoviště ...	24
c)	Počet fungujících meziústavních dvoustranných dohod	27
d)	Přílohy.....	27

1. Vědecká činnost pracoviště a uplatnění jejích výsledků

Stručná charakteristika vědecké činnosti pracoviště

Ústav pro českou literaturu zajišťuje základní výzkum dějin české literatury v jazykovém i teritoriálním vymezení od počátků do současné doby, a to na úrovni reflektující metodologickou situaci oboru. Vědecká činnost pracoviště zasahuje celé spektrum literárněvědných disciplín: literární historii, teorii literatury, komparativní výzkum literární kultury, literárněvědnou lexikografií, editologii a textologii a v neposlední řadě bibliografii a další vědeckou práci s literárněvědnými informacemi. Těžiště vědecké činnosti leží ve velkých výzkumech literárněhistorických, teoretických a lexikografických, které nelze realizovat v institucích jiného typu. Přitom se ovšem práce na velkých kolektivních projektech prostupují s individuálními vědeckými projekty jednotlivých badatelů. V roce 2008 byl ÚČL složen ze 7 oddělení, do značné míry strukturovaných podle jednotlivých rozsáhlých projektů.

Oddělení dějin literatury (vedoucí PaedDr. Luboš Merhaut, CSc.) vydalo čtvrtý díl *Lexikonu české literatury*, jímž se uzavřelo monumentální lexikografické dílo mapující českou literaturu od jejích počátků až do roku 1945. Během roku 2008 probíhaly na Lexikonu závěrečné redakční práce (korektury, sestavení rejstříku). Jde o výsledek dlouhodobého ústavního (grantového) projektu, na němž se podíleli všichni pracovníci oddělení ve spolupráci s řadou odborníků z vysokoškolských pracovišť. Zahájeny byly práce na navazujícím projektu *Lexikon české literatury pro nové tisíciletí*, jehož podstatou a cílem je vytvoření internetové podoby Lexikonu české literatury, tj. veřejně přístupného a spolehlivého celku (jehož základem je text 4 dokončených dílů Lexikonu), který bude zároveň aktualizován, doplnován a rozšiřován. Cílovým výstupem je internetová (veřejně přístupná) podoba celku LČL ve smyslu nového, rozšířeného, opraveného a doplněného vydání. Oddělení pokračovalo v řešení dalšího kolektivního projektu *Myšlení o literatuře: Příspěvky k dějinám literárního dějepisectví, kritiky a polemiky v Čechách*. V tomto roce šlo především o shromáždění (a ediční zpracovávání) textů pro jednotlivé antologie a jejich strukturování v relevantním výběru, a to i na základě pravidelných (oponentních) diskusí. Jde o literárněhistorický projekt, jehož podstatou je příprava uceleného souboru sedmi vzájemně se doplňujících publikací tematizujících jednak základní programové

texty oboru a jeho proměny od 70. let 19. století do 40. let 20. století, jednak v hlubších průhledech: emancipaci literárněvědného bádání v jeho počátcích, v diskusích o úloze humanitních věd; proměny literární paleobohemistiky a emancipaci odborného uvažování o literatuře středověku a raného novověku; podoby monografického studia osobnosti v literární historii a kritice koncem 19. a v prvních desetiletích 20. století; vztah literární kritiky a literární historie v reflexech české lyriky přelomu 19. a 20. století; osobnost A. V. Krause a počátky české germanobohemistiky; česko-slovenské vztahy jako téma literárního dějepisectví a počátky literárněvědné slovakistiky. Úkolem je vyložit danou problematiku v potřebném rozsahu a záběru v literárněhistorických studiích a zpřístupnit dobové texty v pramenných edicích opatřených podrobnými komentáři a vysvětlivkami. Cílem je poskytnout dosud chybějící, bohatý, celistvý a odborně fundovaný obraz historie českého literárního dějepisectví, s důrazem na metodologické aspekty a na souvislosti mezinárodní i mezioborové. Tomáš Kubíček pokračoval v řešení individuálního grantového projektu *Felix Vodička a český literárněvědný strukturalismus*. Daniel Vojtěch vydal monografii *Vášeň a ideál. Na křížovatkách moderny* jako výsledek projektu *Problémy literárních dějin ve vztahu k dějinám myšlení*.

Oddělení pro výzkum literatury 20. století (vedoucí doc. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.) vydalo třetí a čtvrtý svazek *Dějin české literatury 1945-1989*, jimiž se uzavřel rozsáhlý kolektivní projekt, který představuje komplexní literárněhistorické uchopení komplikovaných osudů české literatury v období komunistické totality. Dějiny vycházejí z tradičního členění literatury na poezii, prózu a drama; jsou psány formou literárněhistorického přehledu. Soustřeďují se na zachycení celé šíře dobové literární produkce, tedy nejenom umělecké beletrie pro dospělé, ale i literatury faktografické, populární a literatury pro děti a mládež. Souběžně však kladou důraz i na uměleckou hodnotu jednotlivých děl a jejich schopnost oslovit dnešního čtenáře. Vzhledem k podmínkám, v nichž česká literatura druhé poloviny dvacátého století vznikala a byla recipována, považovali autoři za důležité rovněž poskytnout nemalou pozornost také problematice literárního života a jeho kulturním a politickým souvislostem. V porovnání s jinými literárními dějinami je pak neobvykle mnoho prostoru věnováno také sekundárnímu životu literatury v médiích, ve filmu, rozhlasu a televizi. Podařilo se rovněž vydat rozsáhlou kolektivní publikaci *V současných volnosti (Česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích)*, která volně navazuje na čtyři svazky Dějin a přináší literárněhistorické uchopení literatury devadesátých let dvacátého století jednak formou syntetických studií, jednak v podobě interpretačních profilů vybraných literárních děl publikovaných v dané dekádě. Do závěrečné fáze postoupily práce na lexikografickém projektu *Slovník české literatury po roce 1945*.

(www.slovníkceskeliteratury.cz), který formou internetové aplikace přináší více než tisíc hesel českých spisovatelů a literárních časopisů z období po roce 1945. V průběhu roku 2009 bude spuštěna jeho definitivní verze, která bude ovšem nadále aktualizována a doplňována. Do závěrečné fáze postoupily práce na sérii monografií věnovaných klíčovým osobnostem české literatury šedesátých let vznikajících v rámci kolektivního projektu *Osobnosti české literatury šedesátých let XX. století*. Tiskem vyšla monografie Michala Přibáně *Prvních dvacet let*, jež představuje důležitý příspěvek k historickému poznání života české exilové literatury po roce 1948. Členové oddělení spolu s FF UP zorganizovali již čtvrté symposium z cyklu Česká kultura a umění 20. století s tématem Kontakty a konflikty kultur.

Oddělení teorie prózy (vedoucí PhDr. Ondřej Sládek, Ph.D.) pokračovalo v realizaci kolektivního projektu *Průvodce po světové literární teorii. Adaptace a aktualizace* (hl. řešitelé: Alice Jedličková, Jiří Trávníček). Záměr projektu vychází z potřeby poskytovat rozhled po dynamicky se rozvíjející teorii literatury a široké oblasti kulturních studií; předpokladem jejich pochopení je přitom poznání klíčových teoretických konceptů vzniklých v průběhu 20. století. Projekt je aktualizací a rozšířením stejnojmenného unikátního celku sestaveného v 80. letech Vladimírem Macurou; spolupracuje na něm řada někdejších i nových přispěvatelů z různých univerzitních pracovišť. Oddělení rovněž pokračovalo v kolektivním projektu *Úvod do teorie vyprávění*. Cílem tohoto projektu je vytvořit ucelený úvod do teorie vyprávění, který by měl poskytnout nejen systematický popis podstaty, funkce, základních struktur a vlastností vyprávění, ale také nastinit hlavní tendence výzkumu vyprávění. Pod vedením Ondřeje Sládka pokračovaly práce na mezinárodní kolektivní publikaci *Český strukturalismus a ruský formalismus*. Cílem projektu je analyzovat vztahy českého strukturalismu a ruského formalismu, jejich vzájemné inspirace a proměny, ke kterým došlo v průběhu 20. století, zejména pak v souvislosti s nástupem moderny a postmoderny. Dvojici literárněteoretických monografií v roce 2008 vydal Bohumil Fořt. V práci nazvané *Teorie vyprávění v kontextu Pražské školy* pojál zvolenou problematiku v širším kontextu ruského formalismu, lingvistických a estetických zdrojů Pražské školy. Podrobně se věnoval narratologickým konceptům Jana Mukařovského a Felixe Vodičky a projektům literární historie Pražské školy. Svůj výklad dovedl až do současnosti, k osobnostem vycházejícím z pražského strukturalismu (Květoslav Chvatík, Milan Jankovič, Zdeněk Kožmín, Oleg Sus, Miroslav Červenka). Upozornil také na vztah teorie fiktivních světů k pražskému strukturalismu. V monografii *Literární postava* Fořt shrnul základní momenty v historickém vývoji zkoumání literárních postav a upozornil na jeho klíčové aspekty – opět s důrazem na pojetí literární postavy v rámci teorie fiktivních světů. Bohumil Fořt rovněž pokračoval

v individuálním projektu *Dva žánry a jejich světy v kontextu české literatury*, jenž si klade za cíl dva úkoly: prvním je zmapovat, analyzovat a porovnat ty strategie a termíny teorie fikčních světů, které jsou použitelné pro potřeby podrobných analýz a komparací fikčních děl, případně je k tomuto účelu detailněji propracovat; druhým je aplikovat nástroje a typologie získané při řešení prvního úkolu na konkrétní díla české literatury, a to tím způsobem, aby byla dostatečně prověřena platnost této teorie při řešení problémů a úkolů literární vědy jak na obecné bázi, tak na rovině konkrétních (lokálních) specifik. Oddělení teorie prózy rovněž vydalo soubor studií *Vyprávění v kontextu* (A. Jedličková – O. Sládek, eds.), který shrnuje různorodé příspěvky zkoumající přesahování teorie vyprávění do oblastí jakou je filmová věda, teorie komiksů, intermedialita, historiografie apod.

Společné vydání tří ze šesti samostatných teoretických monografií, zabývajících se fenoménem textu z různých metodologických hledisek, představuje klíčové dílo **Oddělení poetiky textu** (vedoucí PhDr. Lenka Jungmannová, PhD.) v roce 2008. M. Kubínová (*Literární text v pohybu četby*) sleduje proces čtenářské recepce, M. Jankovič (*Dílo v pohybu*) konstrukci smyslu v literárním díle a J. Matonoha tzv. ženské psaní (*Psaní vně logocentrismu*). Narativita cestování Z. Hrbaty (*Formy cestování*) a problém snovosti v literárním díle M. Langerové (*Oneiron : Studie k poetice snu*) vyjdou zvlášť (práce D. Hodrové byla již publikována). Josef Vojvodík vydal monografii *Povrch, skrytost, ambivalence*, v níž prozkoumal vztah avantgardního umění první poloviny 20. století k umění baroka a manýrismu. Na desítkách příkladů z výtvarného umění i literárních textů ukazuje, jak avantgardní umělci i s moderními interpretačními přístupy pracující teoretici uvažovali o barokním umění jako umění veskrze moderním, uměním, jež v sobě nese rysy avantgardy, jež bourá strnulé přístupy a vůči nim v opozici staví umění, jež odráží ducha nové doby. Lenka Jungmannová vypracovala rukopis monografie *Havlova Zahradní slavnost*, Daniela Hodrová pokračovala v práci na kapitolách z literární ikonografie. Marie Langerová s Josefem Vojvodíkem dokončovali grant *Mýty, jazyk a tabu české postavantgardy 40.-60. let 20. století*, jehož cílem byl průzkum přehodnocování historické avantgardy v období 40.-60. let 20. století, konfrontace vnitřně rozporných avantgardních postojů v kontextu moderny a postmoderny. Výsledkem je soubor studií poukazujících na způsob, jakým avantgarda přehodnocovala pojem poezie ve vazbách k výtvarnému umění, divadlu, fotografii a filmu věnovali se především autorům (V. Effenberger, M. Medek, Zb. Havlíček, V. Linhartová), jejichž dílo je příkladem demytologizace avantgardy. Zabývali se i důsledky přijímání a odmítání avantgardy.

Většina členů **Oddělení pro výzkum literární kultury** (vedoucí Ing. Pavel Janáček, PhD.) dokončovala v roce 2008 individuální nebo skupinové projekty, započaté v předchozích letech. Jiří Trávníček zakončil svůj projekt výzkumu současného čtenářství monografií *Čteme?*, v níž popsal a vyložil metodologická východiska i výsledky prvního reprezentativního statistického šetření současného čtenářství v České republice, podniknutého ve spolupráci ÚČL AV ČR a NK Praha a s podporou MK ČR v roce 2007; zároveň zde tyto výsledky srovnal s výsledky obdobných výzkumů zahraničních. Jako výstup z individuálního grantového projektu připravil současně J. Trávníček antologii *V kleštích dějin. Střední Evropa jako pojem a problém* (plánované vydání na podzim 2009), sestávající z šestnácti přeložených statí badatelů a literátů a z vlastní rozsáhlé studie mapující dějiny diskuse o střední Evropě i proměny a varianty tohoto konceptu. Petr Šámal připravil a odevzdal do tisku v rámci dosud probíhajícího grantového projektu „Vyjednávání pod dohledem. Praktiky a strategie kontroly literatury v období stalinismu“ rukopis knihy *Soustružníci lidských duší. Lidové knihovny a jejich cenzura v padesátých letech* (plánované vydání v létě 2009), zahrnující kromě stejnojmenné studie edici hlavních cenzurních indexů, jimiž se v poúnorovém dvacetiletí řídila následná knižní cenzura v českých zemích. Ve spolupráci s dalšími editory pak připravil rozšířenou reedici zakladatelské monografie Vladimíra Macury *Šťastný věk a jiné studie o socialistické kultuře* (2008). Lenka Kusáková dokončovala rozsáhlou monografii *Literární kultura předbřeznové doby z perspektivy českojazyčného periodického tisku z let 1830–1850* (plánované vydání 2010). Na rozdíl od autorčiny předchozí monografie, zpřístupňující obrozeneskou časopiseckou beletrie do roku 1830 cestou žánrového popisu, se zde v centru pozornosti octl časopis jako uzlový bod literární komunikace. Autorka věnuje pozornost sociálním, ekonomickým a ideologickým okolnostem časopiseckého provozu, charakterizuje autory i čtenářstvo časopisecké beletrie a sleduje i další komunikační faktory, utvářející její podobu. Výsledkem je široce založený pohled na českou literární kulturu posledních dekád tzv. národního obrození. Michael Wögerbauer pracoval na grantovém projektu, týkajícím se estetika a spisovatele A. G. Meiřnera. V souvislosti s tímto projektem uveřejnil například v časopise Estetika 1/2008 studii „Der Plan des ersten Lehrstuhls für Schöne Wissenschaften in der Habsburger Monarchie“ (ve spolupráci s Tomášem Hlobilem), zahrnující též edici prvních osnov pražské univerzitní stolice krásných věd z 60. let 18. století. Pavel Janáček s Blankou Hemelíkovou dokončovali historicko-bibliografickou příručku Svět literárního seriálu I. Obrázkové týdeníky, humoristické časopisy a časopisy pro mládež 1920–1950, soustředující 2000 bibliografických záznamů prózy otiskované v časopisech v masovém tisku první poloviny 20. století.

V řadě pravidelných říjnových sympozií pokračovalo oddělení v roce 2008 sympoziem Čtenáři a čtenářství v české kultuře 19. a 20. století (15. – 16. října 2008). Příspěvky ze sympozia budou publikovány výběrově v časopisech Čtenář a Česká literatura.

Oddělení ediční a textologické (vedoucí Mgr. Jiří Flaišman) pracovalo na týmovém projektu *Kritické hybridní edice*, která slučuje výhody knižně publikovaného textu s přednostmi počítačové aplikace. Spočívá v samostatné knižní edici, jež přináší kriticky ověřený text se všemi výhodami tradičního média. Přiložený datový nosič (DVD) umožňuje v rámci vytvořené aplikace soustředit veškerý relevantní materiál edičního aparátu, počínaje faksimilní podobou rukopisů, detailní transkripcí rukopisních materiálů, časopiseckými otisky, dále přináší jednotlivá knižní vydání i relevantní sekundární literaturu. Zásadním přínosem je ovšem nové řešení záznamu variant, které umožní názorně demonstrovat komplikovanou genezi textu. Možnosti Kritické hybridní edice jsou v současné době testovány na projektu, jehož cílem je zveřejnit souborné kritické vydání díla Františka Gellnera a Karla Hlaváčka. Současně v průběhu roku 2008 probíhaly práce na individuálních grantech: *Přehled textologie a ediční praxe* (individuální grant M. Kosáka a J. Flaišmana) zpracováno je období 50. a 60. let 20. století (spor o vydání Mácha a Bezruče), sestaveny byly doprovodné antologie textů. V roce 2008 byl publikován dílčí výstup v České literatuře 3/2008 (*Poznámky k možnostem záznamu variant*), přednesen byl příspěvek z celku reflektujícího základní proměny pojmu disciplíny. V rámci individuálního grantu B. Svadbové Teréza Nováková ve světle rodinné korespondence je připravována edice korespondence Terézy, Arna, Josefa a Theodora Novákových, která formou knižní publikace s přiloženým datovým nosičem zveřejní cca 1300 dopisů rodinné korespondence.

Pracovníky oddělení je spravována *Edice E* (<http://www.ucl.cas.cz/edicee/>), která v současnosti zpřístupňuje ve formátu .pdf více než šedesát svazků. Ediční radou byl schválen ediční plán pro období 2008–2009, v němž je kladen důraz především na zveřejnění naším ústavem vydaných sborníků z uplynulých dvou desetiletí (mj. i soubory příspěvků ze tří kongresů pořádaných ÚČL) a strojopisných ineditních sborníků ze 70. a 80. let 20. století, jež jsou věnovány životním jubileím pracovníkům našeho ústavu. Na podzim roku 2008 byl vypracován ediční plán nově založené textologické edice *Varianty* a současně byl předložen ediční návrh na její první svazek, který přinese soubor textologických studií Miroslava Červenky. Na vydání svazku, jenž je v současné době ve fázi redakčních příprav a který vyjde v roce 2009, přispělo MK ČR.

Základní úkol oddělení **Střediska literárněvědných informací** (vedoucí PhDr. Věra Buriánková) – shromažďování, zpracování a poskytování informací z oboru – pokračoval v roce 2008 na knihovnickém, bibliografickém i archivním pracovišti. Výsledkem práce jsou především databáze, v převážné míře prezentované na internetu. Celkem bibliografických databází (na webu) se blíží počtem záznamů ke 400 000, v databázi literárních osobností (přístupné zatím pouze pracovníkům ÚČL) je zpracováno téměř 29 000 záznamů (tj. osobností). V databázi digitálního fotoarchivu časopisů je okolo 372 000 snímků z 51 titulů časopisů. Průběžně je zpracovávána databáze Literárních cen, která zatím eviduje 66 literárních cen (podchycuje 2389 osobností a korporací). Rok 2008 byl posledním rokem práce na projektu *Digitalizace knižního katalogu Ústavu pro českou literaturu AV ČR a zpřístupnění databáze osobností české literatury*, který je řešen od poloviny roku 2004. Cílem projektu bylo zpřístupnění dvou databází, retrospektivní převodem lístkového katalogu do databáze TSeries (cca 100 000 záznamů) bylo veřejnosti umožněno vyhledávat přes internet v unikátním knižním a časopiseckém fondu bohemistické knihovny. Databáze osobností české literatury CLO (celkem cca 30 000 položek, na webu cca 3000) zveřejněná na webu ústavu, poskytuje biografická data a údaje o profesním zaměření osobností české literatury od počátku našeho písemnictví do současnosti.

b) Výčet několika nejdůležitějších výsledků vědecké (hlavní) činnosti a jejich aplikací

1 Pořadové číslo	2 Výsledek	3 Kategorie výstupu	4 Citace výstupu
1	Dějiny české literatury 1945-1989, díl III. (1958-1969) a díl IV. (1969-1989)	badatelský	Janoušek, P. a kol: Dějiny české literatury 1945-1989, díl III. (1958-1969); díl IV. (1969-1989). Praha: Academia, 2008. 688 s. 977 s.
2	Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce. Díl IV. (S–Ž; dodatky k LČL 1–3)	badatelský	Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce. Díl IV. (S–Ž; dodatky k LČL 1–3). Praha: Academia, 2008. 2105 s.
3	V souřadnicích volnosti	badatelský	V souřadnicích volnosti. Česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích. Praha: Academia, 2008. 738 s
4	Jiří Trávníček: Čteme?	badatelský	Trávníček, J.: Čteme? Obyvatelé České republiky a jejich vztah ke knize. Brno – Praha: Host – Národní knihovna, 2008. 280 s.
5	Michal Přibáň: Prvních dvacet let	badatelský	Přibáň, M.: Prvních dvacet let. Kulturní rada a další kapitoly z dějin literárního exilu 1948- 1968. Brno: Host, 2008. 356 s.
6	Daniel Vojtěch: Vášeň a ideál. Na křízovatkách moderny	badatelský	Vojtěch, D.: Vášeň a ideál. Na křízovatkách moderny. Praha: Academia, 2008, 280 s.
7	Josef Vojvodík: Povrch, skrytost, ambivalence, monografii. Manýrismus, baroko a (česká) avantgarda.	badatelský	Vojvodík, J.: Povrch, skrytost, ambivalence, monografii. Manýrismus, baroko a (česká) avantgarda. Praha: Argo, 2008, 400 s.

1 Pořadové číslo	2 Výsledek	3 Kategorie výstupu	4 Citace výstupu
8	Bohumil Fořt: Teorie vyprávění v kontextu pražské školy	badatelský	Fořt, B.: Teorie vyprávění v kontextu pražské školy. Brno: MU, 2008. 135 s.
9	Bohumil Fořt: Literární postava – vývoj a aspekty naratologických zkoumání	badatelský	Fořt, B.: Literární postava – vývoj a aspekty naratologických zkoumání. Praha - Brno: ÚČL, 2008. 80 s.

c) Anotace šesti nejdůležitějších výsledků vědecké činnosti

V souřadnicích volnosti

Rozsáhlé dílo *V souřadnicích volnosti* (Česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích) postihuje první dekádu svobodného vývoje české literatury po roce 1989. Ve čtyřech syntetických studiích (Jiří Zizler, Petr Hruška, Lubomír Machala, Libor Vodička) představuje obecné literární a kulturní tendence a souvislosti i vývoj jednotlivých literárních druhů. Dílo dále předkládá profily bezmála stovky básnických, prozaických i dramatických děl, které vstoupily do českého literárního kontextu po roce 1989. Kromě prací autorů již klasických jsou zde zastoupeni autoři literatury experimentální či postmoderní a nejpozoruhodnější debutanti desetiletí. Každá jednotlivá interpretace je doplněna appendixem, který obsahuje ukázku z díla, koláž reflexí, vyjádření autora, informace o překladech, adaptacích, oceněních i bibliografií předmětu. Na závěr knihy jsou zařazeny medailony autorů i rejstřík. Dílo je určeno odborníkům, studentům, učitelům, zájemcům o literaturu i široké veřejnosti.

Kategorie výstupu: badatelský

Jiří Trávníček: Čteme?

Čteme? Co čteme, kolik čteme, kde čteme, kdy čteme, kolik knih kupujeme, jak často chodíme do knihoven, jak si stojíme ve srovnání s jinými zeměmi, jací jsou naši nejoblíbenější autoři a knihy? Jak čtení knih souvisí s jinými činnostmi a co na nás všechno prozrazuje? Jak je to s naší věností knize jako nejstaršímu „masovému médiu“, zejména jsou-li tady média mladší a mnohem dravější (nejnověji internet)? Co s námi coby čtenáři a účastníky knižního trhu dělá fakt, že u nás vychází tolik knih jako nikdy v minulosti (v průměru téměř padesát každý den)? A jak se na našem vztahu ke knize podepsalo sedmnáct let demokracie? Jsme stále knihomilnou populací, za niž jsme se tak dlouho považovali? Především k těmto otázkám se kniha soustřeďuje. Vychází se v ní z vůbec

prvního českého reprezentativního průzkumu zaměřeného na čtenáře a čtení, který se uskutečnil v roce 2007 pod patronátem Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., a Národní knihovny ČR. Autor se nejdříve zabývá fenoménem čtení (knih) a poté se snaží jednotlivá data z průzkumu uspořádat do několika oblastí: kniha (čtení, nakupování, půjčování, domácí knihovny), dále čas (volný a pracovní, čtení a jiná média) a nakonec hodnoty, s nimiž knihy spojujeme (preference, vlivy, postoje, návyky, důvody). V závěru jsou výsledky průzkumu konfrontovány s tradovanými předsudky, které o čtení knih, zejména v současné době, panují.

Kategorie výstupu: badatelský

Michal Přibáň: Prvních dvacet let

Publikace *Prvních dvacet let* se zabývá literárním životem českého exilu mezi únorem 1948 a 1968. V širších politických souvislostech autor sleduje vývoj literárního života od prvních pokusů o organizační zaštítění exilových autorů ve *Svazu českých spisovatelů v zahraničí* (1948) přes první více či méně skromné nakladatelské a vydavatelské pokusy až ke vzniku *České kulturní rady v exilu* (1953), ambiciozního projektu básníka Roberta Vlacha a redaktora Antonína Vlacha, spojeného s knižní edicí *Sklizeň svobodné tvorby* a literárním měsíčníkem *Sklizeň*. Přestože autor svou pozornost soustředí právě na aktivity obou Vlachů, vrcholící již koncem padesátých let, provází čtenáře i následujícím desetiletím relativní stagnace, překonané až mohutným impulsem nové emigracií vlny let 1968–69. Práce vznikla na základě podrobného studia dobových exilových periodik, archivních dokumentů i korespondence předních osobností exilového literárního života. Nepřehlédnutelným rysem je faktografická důslednost, jejíž zásluhou zůstanou v naší literární paměti uchovány alespoň stopy po vydavatelském i tvůrčím úsilí mnoha téměř či zcela zapomenutých uprchlíků z první vlny českého protikomunistického exilu.

Kategorie výstupu: badatelský

Daniel Vojtěch: *Vášeň a ideál. Na křížovatkách moderny*

Literárněhistorická monografie pojednávající o období přelomu 19. a 20. století v souvislosti s fenomény modernismu a dekadence a jejich českými variantami. Počátek 20. století se v (české) literatuře ohlašuje tematizací napětí mezi „mocnostmi životními“ a „hodnotami kulturními“: mezi osobnostní vášní vyrůstající z imaginativního prožitku přítomnosti, z aktuality instinktivně zkusmo zachycované, a poukazem k nadosobnímu ideálu jako životnímu korektivu a formujícímu principu. Popis debat přelomu 19. a 20. století a následujícího desetiletí přináší dějinám české literatury možnosti přehodnocení dosavadního názoru na toto období jako na tzv. přechodnou dobu mezi bouřlivými osmdesátými a

devadesátými lety 19. století a avantgardami přicházejícími před první světovou válkou. Na počátku 20. století se formují nové kritické osobnosti, emancipují se od svých vzorů a předchůdců a nastolují mnohá z témat, jež jako ponorná řeka procházela českou literaturou až do let čtyřicátých. Cílem knihy je obohatit obraz českého fin de siècle a přispět k porozumění období počátku 20. století v české literatuře v jeho specifičnosti.

Kategorie výstupu: badatelský

Josef Vojvodík: Povrch, skrytost, ambivalence.

Monografie analyzující vztah avantgardního umění první poloviny 20. století k umění baroka a manýrismu. Na desítkách příkladů z výtvarného umění i literárních textů autor ukazuje, jak avantgardní umělci i s moderními interpretačními přístupy pracující teoretici uvažovali o barokním umění jako umění veskrze moderním, uměním, jež v sobě nese rysy avantgardy, jež bourá strnulé přístupy a vůči nim v opozici staví umění, jež odráží ducha nové doby. Kniha přináší hluboký vhled do nesamozřejmých souvislostí mezi pozdní renesancí (manýrismem) a barokem a avantgardním uměním prvních tří desetiletí 20. století. Odkrývá, do jaké hloubky nový a převratný pohled na manýristický a barokní styl na počátku 20. století souvisel se soudobou filosofií (především fenomenologií), kunsthistorickým myšlením a avantgardním pojetím umění. Zkoumané umělecké styly usilují o vytvoření svébytného estetického světa, který není a nechce být jen prostou napodobeninou světa vnějšího, tzv. objektivního. V knize, kromě řady jiných odkazů, ožívá myšlení velkých českých teoretiků a interpretů umění - Maxe Dvořáka a Karla Teiga, ale i dílo zcela zapomenutého českého psychiatra Svetozara Nevoleho, který zkoumal podobné jevy v transcendentních vizích svých duševně nemocných pacientů.

Kategorie výstupu: badatelský

Bohumil Fořt: Teorie vyprávění v kontextu Pražské školy

Cílem knihy je ukázat, jak jednotlivé koncepce a strategie vyvinuté v rámci českého literárně vědného strukturalismu souvisí s obecnou teorií vyprávění, popřípadě jak se obě oblasti vzájemně ve svém vývoji inspirovaly. Osm studií, z nichž se kniha skládá, představuje zdroje českého literárně vědného strukturalismu (ruský formalismus, pražská strukturalistická lingvistika a česká estetika), jeho klíčové postavy a koncepce (J. Mukařovský, F. Vodička, M. Jankovič, M. Červenka, K. Chvatík, O. Sus, Z. Kožmín) a též jeho odraz ve světovém narratologickém zkoumání současném (L. Doležel). Neustálý důraz je kladen na analýzu

jednotlivých pojmu vzniklých na území Pražské školy a souvisejících s teoretickým uchopením vyprávění a na jejich kritickou komparaci s rozmanitými koncepty a strategiemi zahraničními.

Kategorie výstupu: badatelský

d) Nejvýznamnější popularizační aktivity pracovišť

Popularizační aktivity členů ÚČL pokrývají prakticky celou kulturní oblast, která souvisí s předmětem bádání. Většinou jde o aktivity spojené obecně s reflexí kultury v naší zemi. K popularizaci oboru přispívají původní práce, edice i některé publikace vstupující do vzdělávacího procesu. Pracovníci ústavu se zapojují do knižních projektů v návaznosti na vlastní odbornost (hesla do populárně naučných slovníků, např. V. Brožová připravila cca 20 hesel spisovatelů pro *Encyklopédii českých dějin. Osobnosti, fakta a události, které utvářely naši historii*). Samozřejmou pravidelnou složkou popularizace oboru je recenzní, literárně publicistická i redakční aktivita v denním tisku, kulturních i literárních časopisech (Tvar, Literární noviny, A2, Host, Souvislosti, Aluze, Lidové noviny, Svět literatury, Divadelní noviny, Divadelní revue, Svět a divadlo, Soudobé dějiny aj.). Pokračovala spolupráce s **Českým rozhlasem** (např. ČRo 3 Vltava, Kritický klub, pravidelný 1x měsíčně vysílaný autorský pořad P. Janáčka o nové české literatuře, často s hosty z ÚČL - J. Zizler, J. Med, V. Färber, L. Jungmannová, L. Vodička, J. Trávníček; prezentace ústavních projektů - Edice E., Lexikonu české literatury) i s **Českou televizí** (ČT 24). Pravidelná byla též spolupráce s **nadačními fondy** Františka Langera a cen Alfréda Radoka. Výrazná je redakční i ediční spolupráce s mnohými **nakladatelstvími** (např. Arbor vitae, Galén, Dauphin, Books and Cards, Akropolis, Academia, Torst, Argo, Ars Poetica, H & H, Větrné mlýny, Host, Karolinum, Triáda). Pracovníci ústavu též organizují doprovodný program festivalu Libri, pracují rovněž jako členové redakčních rad, vědeckých komisí a orgánů, stejně jako porot literárních soutěží a cen, jako je Státní cena za literaturu nebo Magnesia Litera.

M. Škarpová spolupracovala na kulturním a duchovním programu (koncerty duchovní hudby, figurální mše, staročeské roraty, představení jezuitského školského divadla) zaměřeném na popularizaci českého slovesného, hudebního a divadelního umění 17. století; aktivity byly určeny laické veřejnosti všech věkových skupin a měly kulturně vzdělávací charakter (zároveň plnily funkci doprovodného programu konference Fridrich Bridelius – stále nový a neznámý) či přednášky a besedy v knihovnách, které vedl J. Trávníček v rámci projektu čtení.

Své výsledky prezentují badatelé nejen na vědeckých konferencích, ale i v pravidelných celoústavních diskusích. S mimořádným zájmem se setkal volný přednáškový cyklus *Literárněvědné fórum* (v roce 2008 mimo jiné X. Galmiche - Oscilace Máchovy recepce v překladech do francouzštiny; S. Richterová - Kýč jako zlo v próze Milana Kundery; M. Kubínová - text v pohybu četby, Kulatý stůl nad dílem Věry Linhartové, Pavel Kouba: Co je

interpretace?; M. Langerová - Totalita a imaginace; L. Řezníkové - Alterita bez rozdílů? Etnicia Prahy v české a německé literatuře přelomu 19. a 20. století).

Internetové stránky ÚČL zpřístupňují v elektronické podobě bezplatnou full-textovou databázi České elektronické knihovny, knihovnickou databázi Tinlib, jednotnou podobu anotovaných bibliografických databází i digitální kopie průběžně skenovaných českých literárních a kulturních časopisů 19.–20. století. Nově též Databázi českých literárních cen, oceněných osob a porotců. Ve zkušebním provozu je k dispozici internetový Slovník české literatury po roce 1945.

Internetová Edice E přináší digitální podobu publikací, které se váží k činnosti a odborným záměrům Ústavu pro českou literaturu. Byla založena jako prostor pro zveřejnění dosud knižně nevydaných sborníků ze sympozií, konferencí a kolokvií. Současně zpřístupňuje významné knižně vydané publikace vzniklé v průběhu více jak šedesáti let na půdě ústavu, v této oblasti se soustřeďuje na prezentaci klíčových kolektivních děl (např. Dějiny české literatury), zásadní ediční počiny (např. Soubor díla F. X. Šaldy) či dnes již těžko dostupné a oblíbené příručky (např. Slovník básnických knih)

Internetovou stránku má též Studentská literárněvědná konference a odborný časopis vydávaný ÚČL Česká literatura.

d) ceny a ocenění

- **Magnesiu Literu za přínos české literatuře** obdrželi vedoucí redaktoři - (Vladimír Forst, Jiří Opelík a Luboš Merhaut za Lexikon české literatury)
- **Magnesiu Literu za naučnou literaturu** obdržel Josef Vojvodík: Povrch, skrytost, ambivalence. Manýrismus, baroko a (česká) avantgarda.
- Pracovníci ústavu se podíleli i na Spisech Františka Langerá, které obdržely **Literu za nakladatelský čin**
- **Knihou roku se v anketě Lidových novin** stal Lexikon české literatury
- **Cenu Josefa Hlávky za rok 2008 ve společenských vědách** obdržely Dějiny české literatury 1945-1989
- **Jednota tlumočníků a překladatelů** udělila **cenu poroty za encyklopedické dílo Dějinám české literatury 1945-1989**
- **Cenu poroty Jednoty tlumočníků a překladatelů za biografický slovník** získal Lexikon české literatury IV.

2. Vědecká a pedagogická spolupráce pracoviště s vysokými školami

Pedagogické působení pracovníků ÚČL je velmi rozsáhlé. Zaměstnanci ústavu vyučují na univerzitách a vysokých školách (FF UK, PedF UK, KTF UK, FHS UK, FF MU, FF UP, FF OU, CET) formou interní (na částečný úvazek) a externí pedagogické práce. Ta zahrnuje nejen přednášky, semináře, cvičení, samostatné kurzy, ale také obvyklé pedagogické činnosti jako konzultace, vedení a oponentury diplomových prací studentů, účast ve státnicových a jiných (např. postupových, přijímacích, konkurzních, oborových a atestačních) komisích. Středisko literárněvědných informací ÚČL trvale poskytuje plný servis studentům a pedagogům z různých pražských i mimopražských vysokých škol.

Nejvýznamnější výsledky spolupráce s vysokými školami:

1 Číslo	2 Popis výsledku včetně uplatnění	3 Forma spolupráce	4 Spolupracující VŠ	5 Kategorie výstupu
1	Janoušek, P. a kol: Dějiny české literatury 1945-1989, díl III. (1958-1969); díl IV. (1969-1989). Praha: Academia, 2008. 688 s.; 977 s.	spoluautorství kapitol	FF UK, PedF UK, FF JU, FF UP, FF OU, FF MU, PedF MU, LA Praha	badatelský
2	Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce. Díl IV. (S–Ž; dodatky k LČL 1–3). Praha: Academia, 2008. 2105 s.	spoluautorství hesel	FF UK, PedF UK, LA Praha, FF JU, SU Opava	badatelský
3	V souřadnicích volnosti. Česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích. Praha: Academia, 2008. 738 s	spoluautorství kapitol	FF UK, PedF UK, FF JU, FF UP, FF OU, FF MU, PedF MU, LA Praha	badatelský

Spolupráce s vysokými školami na uskutečňování doktorských studijních programů (DSP) a magisterského a bakalářského studia.

V rámci společného doktorského studijního programu Ústavu pro českou literaturu AV ČR v Praze a Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, akreditovaného pod názvem *Teorie a dějiny literatury, obor Dějiny novější české literatury* se v roce 2008 školilo celkem 21 doktorandů.

Hlavní formou spolupráce obou pracovišť jsou konzultace u školitelů, badatelský rámec tvoří společně řešený projekt Nadnárodní dimenze české národní literatury, do něhož jsou zapojeni i někteří doktorandi a doktorandky. V roce 2008 se doktorandi a doktorandky zúčastnili Studentské literárněvědné konference pořádané ÚČL *Obraz dějin v české a slovenské literatuře*.

V roce 2008 pracovalo v ústavu 12 doktorandů.

3. Spolupráce pracoviště s dalšími institucemi a s podnikatelskou sférou

Ústav pro českou literaturu pravidelně spolupracoval s institucemi: Obec spisovatelů, PEN klub, Kruh přátel českého jazyka, Divadelní ústav, Pražský lingvistický kroužek, Akropolis, Argo, Academia, Torst, Větrné mlýny, Host, Karolinum, Triáda, Archiv města Plzně, Národní knihovna v Praze, Národní muzeum, PNP Praha, knihovna Libri Prohibiti, Národní divadlo, Společnost Franze Kafky, Nadační fond Františka Langerá, Nadační fond cen Alfréda Radoka, Česká knižnice, Litterula, Židovské muzeum v Praze a Brně, Český rozhlas, Česká televize.

Odborné expertizy zpracované v písemné formě pro státní orgány a instituce

Pracovníci Ústavu pro českou literaturu pravidelně zpracovávají posudky pro GA ČR, GA AV ČR, MŠMT, Ediční komisi AV ČR, MK ČR, ČLF, Fulbrightovu komisi. Celkem vzniklo v roce 2008 32 expertiz.

4. Mezinárodní vědecká spolupráce pracovišť

Ústav pro českou literaturu zastoupený členy oddělení teorie prózy nadále spolupracuje s naratologickou pracovní skupinou ICN – Forschergruppe Narratologie na univerzitě v Hamburku, která pracuje pod vedením prof. W. Schmidha na projektu *Der Beitrag des slavischen Funktionalismus zur internationalen*. Dosavadním výsledkem spolupráce je monografie o přínosu slovanského funkcionalismu narratologii: W. Schmid (ed.): *Der Beitrag des slavischen Funktionalismus zur internationalen Narratologie*, De Gruyter Berlin-New York 2007/2008 (v tisku), do níž přispěli Ondřej Sládek a Bohumil Fořt studií „Prague School and Lubomír Doležel’s Theory of Fictional Worlds“.

Rozvíjena byla spolupráce s Institutem slovjanovedenja Ruské akademie věd a s Ústavem slavistiky na University of Pennsylvania na projektu *Český strukturalismus a ruský formalismus*, jehož vedoucím je O. Sládek. Cílem projektu je analyzovat vztahy českého strukturalismu a ruského formalismu, jejich vzájemné inspirace a proměny, ke kterým došlo v průběhu 20. století, zejména pak v souvislosti s nástupem moderny a postmoderny. Oba směry prošly v minulém století řadou změn, které do jisté míry vypovídají o tendencích a směrování světové literární vědy a teorie. Výstupem z tohoto projektu bude soubor teoretických a literárněhistorických studií, které si budou všímat podob a formování českého strukturalismu a ruského formalismu, hlavních tendencí a výzkumů nejvýznačnějších představitelů v obou teoretických proudech a jejich vzájemných vztahů a ovlivnění.

Václav Petrbok je členem řešitelského týmu *Anfänge der wissenschaftlichen Slavistik: J. W. Pohl* (Deutsche Forschungsgemeinschaft Be 2241–1; hlavní řešitel: prof. Dr. Tilman Berger, Slavisches Seminar der Universität Tübingen, Německo). Cílem dvouletého grantového projektu je transkripce znova nalezeného česko-německého slovníku J. V. Pohla s rozsáhlou studií o Pohlově díle lexikografickém, gramatografickém a prozodickém. Václav Petrbok je též spoluřešitelem projektu *Vorläufer der wissenschaftlichen Slawistik: M. W. Schimek*, Internationales Forschungsprojekt P19607-G03 des Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung, Wien (řešitel: prof. Dr. S. M. Newerkla, Institut für Slavistik, Universität Wien), jehož cílem je připravit kritickou edici nově nalezené první části srovnávací slovanské gramatiky M. V. Šimka společně s dalšími materiály (např. korespondencí). Oba zahraniční projekty se programově doplňují (<http://www.slavistik.uni-tuebingen.de/Anfaenge/>).

Pavel Janáček se zapojil do přípravné fáze projektu "Calendric Public Rituals as an Expression of Identity: Central Europe and the Balkans 1985-2005", který pod vedením prof. Karen Gammelgaardové bude řešit tým ústavu středoevropských a balkanistických studií na Univerzitě v Oslu. Na semináři "Commemorating the end of Communism in the Czech lands: Textual representations of the November Revolution" prezentoval výsledky kvantitativní a kvalitativní analýzy mediální agendy výročních čísel Lidových novin 1990-2008, kvalitativní a kvantitativní agendy českých deníků 2008 a výskyty a proměny tématu "listopadové revoluce" v české beletrie 1990-2008.

Trvalá je spolupráce ÚČL s Österreichische Akademie der Wissenschaften – Österreichisches biographisches Lexikon und biographische Dokumentation (V. Petrbok, T. Kubíček) i s Ústavem slovenskej literatúry SAV, v jejím rámci proběhlo třídenní pracovní setkání badatelů z ÚSL a ÚČL, na němž byla konfrontována aktuální téma výzkumu slovenské a české literatury, v říjnu 2008 proběhla literárněvědná konference „Otazníky nad ‚osmičkami‘ v literatuře 20. století 1918 – 1938- 1968 – (1989)“, na níž se čeští a slovenští badatelé zamysleli nad rolí zlomových okamžiků československých dějin v literatuře 20. století.

Akce s mezinárodní účastí, které pracoviště organizovalo nebo v nich vystupovalo jako spolupořadatel

V roce 2008 uspořádal Ústav 6 mezinárodních konferencí (viz tabulka). Ve spolupráci s Pedagogickou fakultou UK uspořádal ve dnech 9.-10. dubna 2008 již 7. ročník studentské literárněvědné konference mladých bohemistů, slovakistů a slavistů: *Obraz dějin v české a slovenské literatuře* (20 příspěvků, 12 zahraničních).

1 Čísl o	2 Název akce v češtině	3 Název akce v angličtině	4 Hlavní pořadatel akce česky/anglicky	5 Počet účastníků celkem/z toho z ciziny	6 Významná prezentace
1	Na rozhraní kultur – Případ Pavel (Paul) Eisner / Kulturelle Vermittlung denken Der Fall Pavel (Paul) Eisner 3. – 5. listopadu 2008 Ústí nad Labem	At the interfaces of cultures – The case Pavel (Paul) Eisner	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem (J. E. Purkyně University Ústí nad Labem)	23, z toho 8 zahraničních	mezinárodní vědecká konference, ediční příprava sborníku
2	Fridrich Bridelius – stále nový a neznámý	Fridrich Bridelius – still new and unkown	ÚČL AV ČR, v.v.i.; Kabinet hudební historie EÚ AV ČR, v.v.i.; ÚJČ FF MU	22, z toho 3 zahraniční	mezioborová vědecká konference

3	Čtvrté symposium Česká kultura a umění 20. století – Kontakty a konflikty kultur	The Fourth Symposium Czech Culture and Arts of the 20th century – Contacts and Conflicts of Cultures	FF UP Olomouc; ÚČL AV ČR, v.v.i.;	40, z toho 13 zahraničních	sborník – v tisku
4	VII. ročník studentské literárněvědné konference Obraz dějin v české a slovenské literatuře (org. A. Jedličková a S. Fedrová); Praha: 9.-10.4. 2008	VII. th Students' Conference in Literary Criticism	ÚČL za spolupráce s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy	50, z toho 20 zahraničních	mezinárodní studentská konference
5	Julek Fučík – věčně živý!	The eternal Julek Fučík	revue Vulgo; ÚČL AV ČR, v.v.i.;	12, z toho 3 zahraniční	sborník – v tisku
6	Čtenáři a čtenářství v české kultuře 19. a 20. století	Readers and readership in the Czech culture of the 19th and 20th centuries	ÚČL AV ČR, v. v. i.	24, z toho 3 zahraniční	mezinárodní vědecké sympozium, soubor studií v tisku

b) Výčet jmen nejvýznamnějších zahraničních vědců, kteří navštívili pracoviště AV ČR

Každoročně navštěvují ÚČL jako centrum bohemistického výzkumu význační zahraniční badatelé (v roce 2008 viz tabulka), kromě toho v roce 2008 pobývalo 8 zahraničních stipendistů v rámci mimořádné podpory AV ČR určené zahraničním bohemistům.

1 Čísl o	2 Jméno vědce	3 Význačnost vědce a jeho obor	4 Mateřská instituce	5 Stát
1	Prof. PhDr. Emil Volek, Ph.D.	mezinárodně uznávaný literární teoretik, hispanista, iberoamerikanista	University of Arizona, Tempe	USA
2	Prof. PhDr. Peter Steiner, Ph.D.	mezinárodně uznávaný literární teoretik, slavista	University of Pennsylvania, Philadelphia	USA
3	Prof. Veronika Ambros	mezinárodně uznávaná literární teoretička, slavistka	University of Toronto	Kanada
4	Prof. Xavier Galmiche	mezinárodně uznávaný literární vědec, slavista	Études slaves, Université Paris Sorbonne-Paris IV	Francie
5	Prof. Dr. hab. Jacek Baluch	mezinárodně uznávaný literární teoretik, slavista	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	Polsko

1 Čísl o	2 Jméno vědce	3 Význačnost vědce a jeho obor	4 Mateřská instituce	5 Stát
6	Doc. PhDr. Jelena Paštéková, Ph.D.	mezinárodně uznávaná literární historička	Slovenská akadémia vied	Slovensko
7	PhDr. Helena Kosková	literární historička	Norrköping	Švédsko
8	Dr. Joanna Czaplińska	literární historička	Uniwersytet Szczeciński	Polsko
9	Svetlana Šerlaimova, d.f.v.	literární historička	Rossijskaja akademija nauk	Rusko
10	Ludmila Budagova, DrSc.	literární historička	Rossijskaja akademija nauk	Rusko
11	PhDr. Marcela Mikulová, CSc.	literární historička	Slovenská akadémia vied	Slovensko
12	Mgr. Pavel Matejovič, Ph.D.	literární teoretik	Slovenská akadémia vied	Slovensko
13	Mgr. Janka Pácalová, Ph.D.	literární historička	Slovenská akadémia vied	Slovensko
14	Mgr. Ľubica Somolayová, Ph.D.	literární historička	Slovenská akadémia vied	Slovensko
15	Mgr. Lenka Rišková, Ph.D.	literární historička	Slovenská akadémia vied	Slovensko
16	PhDr. Erika Brtáňová, CSc.	literární historička	Slovenská akadémia vied	Slovensko

1 Čísl o	2 Jméno vědce	3 Význačnost vědce a jeho obor	4 Mateřská instituce	5 Stát
17	Prof. Sylvie Richterová	mezinárodně uznávaná literární teoretička	Universita di Roma	Itálie
18	Mgr. Lenka Řezníková, Ph.D.	historička	Universität Leipzig	Německo
19	Mgr. Christoph Mentschel	lexikograf	Österreichische Akademie der Wissenschaften	Rakousko
20	dr. Elisabeth Lebensaft	lexikografka	Österreichische Akademie der Wissenschaften	Rakousko
21	doc. Katica Ivankovic, DrSc.	slavistka	Sveučilišta u Zagrebu	Chorvatsko
22	PhDr. Marijan Šabic	slavista	Chorvatský historický ústav	Chorvatsko

Počet fungujících meziústavních dvoustranných dohod

Ústav slovenskej literatúry SAV – Slovensko – české konfrontace; Slovenská a česká literatura v historických proměnách

Ústav slavistiky RAV – Dějiny české literatury po roce 1945, Česko– ruské literární vztahy

Apéndix:

- 1) Anglické anotace šesti významných výstupů
- 2) Mezinárodní spolupráce
- 3) Spolupráce s VŠ
- 4) Seznam publikací za rok 2008
- 5) Mezinárodní spolupráce, spolupráce s VŠ– vyčíslení

Přílohou výroční zprávy je v samostatných souborech účetní závěrka, zpráva auditorky.

razítko

podpis ředitele pracoviště AV ČR

Appendix 1: Anglické anotace šesti významných výstupů

1.

In coordinates of freedom. Czech literature of the 90s of the 20th century

The extensive work „In coordinates of freedom“ (Czech literature of the 1990s) is concerned with the first decade of the independent development of the Czech literature after 1989. In four synthetical studies (Jiří Zizler, Petr Hruška, Lubomír Machala, Libor Vodička) it presents both general literary and cultural tendencies, contexts and the development of the individual literary genres. Further on, the work brings the profiles of next to hundred works of poetry, prose and drama which have entered the Czech literary context after 1989. In addition to works of the classical authors there are represented authors of experimental or post-modern literatures and the most remarkable débutants of the decade. Every individual interpretation is supplemented by an appendix which includes an excerpt of the work, collage of reflections, the expression of opinion of the author, information on translations, adaptations, awards and bibliography of the subject. The work is completed by the profiles of the authors and by the index. The work is addressed to the experts, students, teachers, interested persons and the general public as well.

2.

Jiří Trávníček: Do we read?

Do we read? What do we read, in what quantity, where and when do we read, how many books do we buy, how often do we visit libraries, how are we situated compared with other countries, what are our most popular authors and books? In what way does reading books relate to other activities and what does it reveal about us? What about our devotion to book as the oldest „mass medium“, especially when there exist younger and much sharper media (the newest the Internet)? In what way are we, as the readers and participants of the book market, influenced by the fact that there are published as many books as never in history (on average next to fifty books each day)? And in what way are inscribed seventeen years of democracy in our relation to the book? Are we still the book-lovers population as we have considered ourselves for such a long time? It is especially these problems the book is concerned with. It follows the first ever done Czech representative research concentrated on the reader and the reading which took

place in 2007 under the auspices of the Institute of Czech Literature of the Academy of Sciences, v. v. i., and the National Library of the Czech Republic. The author, first of all, is concerned with the phenomenon of reading (of books), and then he tries to arrange the individual data of the research into several fields of interest: book (reading, buying, borrowing, home libraries), further on time (free, working, reading and other media) and finally the values we connect books with (preferences, influences, attitudes, habits, motifs). In conclusion, the results of the research are confronted with the traditionally held prejudices, which dominate, especially at present, about reading books.

3.

Michal Přibáň: First twenty years

The publication „First twenty years“ is concerned with the literary life of the Czech exile in the period between February 1948 and 1968. The author traces the development of the literary life from the first attempts to protect organizationally the exile writers in „the Union of the Czech writers abroad“ (1948), through first more or less modest editorial and publishing attempts, up to the rise of „the Czech cultural board in exile“ (1953), the ambitious project of the poet Robert Vlach and the editor Antonín Vlach connected with the book series „the Harvest of the independent production“ and the literary monthly „The Harvest“. Though the author concentrates in full on the activity of both Vlachs, which culminated just in the late fifties, he guides the reader in the following decade of the relative stagnation as well, the decade which was overcome only by the powerful impulse of the new emigration wave of 1968-69. The work has arisen at the basis of detailed study of the contemporary exile periodicals, archives documents and the correspondence of the leading personalities of the exile literary life. What is most important feature is the factographical consistency thanks to which there will have been preserved at our literary memory at least the marks of the publishing and creative effort of many nearly or completely forgotten fugitives of the first wave of the Czech anti-Communist exile.

4.

Daniel Vojtěch: Passion and Ideal. At the Crossroads of the Modern

The literary historical monograph concerning the period of the turn of the 19th and 20th centuries in the context of phenomena of modernism and decadence and their Czech

variations. The beginning of the 20th century is in the (Czech) literature signalled by thematization of the tension between „powers of life“ and „values of culture“: between the personal passion growing out of the imaginative experience of the present, of the actuality empirically recorded, and reference to the universal ideal as the life corrective and forming principle. The account of the disputes of the turn of the 19th and 20th centuries and of the following decade enables the history of Czech literature to put into question the current interpretation of this period as the so-called transient period between the stormy 80s and 90s of the 19th century and the avant-gardes appearing before the First World War. At the beginning of the 20th century there are emerging new critical personalities emancipating from their models and predecessors and introducing many themes which are passing through the Czech literature as the underground stream till the 40s. The aim of the book is to enrich the image of the Czech fin de siècle and contribute to deeper understanding of the particular character of the period of the opening of the 20th century.

5. Josef Vojvodík: Surface, concealment, ambivalence.

The monograph analyzing the relationship of the avant-garde art of the 1st half of the 20th century and the art of the Baroque and Mannerism. Giving many examples of the fine art and literary texts, the author argues that the avant-garde artists and theoreticians, following modern interpretation approaches, were viewing the Baroque art as fully modern art, which involved the features of the avant-garde, as the rejecting of the rigid approaches and in opposition the establishing of the art, reflecting new spirit of time. The book brings deep insight into the relationship of the late Renaissance (Mannerism) and the Baroque and the avant-garde art of the first three decades of the 20th century, which are not self-evident. It reveals the profound ties of the new and revolutionary approach to the Mannerism and Baroque style at the openig of the 20th century to the contemporary philosophy (especially the phenomenology), art history thinking and the avant-garde conception of the world. The examined art styles endeavour to create the independent aesthetic world which is not and does not want to be mere imitation of the so-called objective, outside world. In addition to a number of other references, in the book there revives the thinking of the great Czech art theoreticians and interpreters – i. e. Max Dvořák and Karel Teige, as well as the thinking of the entirely forgotten Czech psychiatrist Svetozar Nevole who examined the similar phenomena in the transcendental visions of his mental patients.

6. Bohumil Fořt: Theory of Narration in the Context of the Prague School

The aim of the book is to show how particular concepts and strategies developed in the field of Czech literary theoretical structuralism are connected with a general theory of narration and also describe the way in which both fields have influenced each other in their mutual developments. Eight studies of the book introduce sources of Czech literary theoretical structuralism (Russian Formalism, the Prague structuralist linguistics, and Czech aesthetics), its key figures and their conceptions (J. Mukařovský, F. Vodička, M. Jankovič, M. Červenka, K. Chvatík, O. Šus, Z. Kožmín), and also its reflections of world narratological inquiry of these days - at the same time a special attention is paid to an analysis of particular structuralist concepts of the Prague School which are related to the theory of narration and to the way these concepts communicate with narratological concepts developed worldwide.

Appendix 2: Mezinárodní spolupráce

Přehled mezinárodních projektů, které pracoviště řeší v rámci mezinárodních vědeckých programů

4. Mezinárodní vědecká spolupráce pracoviště

4a) přehled mezinárodních projektů, které pracoviště řeší v rámci mezinárodních vědeckých programů

1 Číslo	2 Název zastřežující organizace (zkratka)	3 Název programu česky/anglicky	4 Název projektu česky/anglicky	5 Koordinátor/řešitel česky/anglicky	6 Spoluřešitel /počet	7 Stát(y)	8 Aktivita
1	Universität Hamburk	ICN – Forschergruppe Narratologie	Der Beitrag des slavischen Funktionalismus zur internationalen Narratologie	ICN – Forschergruppe Narratologie Hamburk při Universität vedoucí projektu prof. W. Schmid	za českou stranu 2 spoluřešitelé PhDr. Bohumil Fořt, Ph.D a PhDr. Ondřej	Německo, Rakousko, Rusko, Česká republika	O. Sládek – B. Fořt: „Prague School and Lubomír Doležel’s Theory of Fictional Worlds“, in: W. Schmid (ed.), Der Beitrag des

1 Číslo	2 Název zastřešující cí organizace (zkratka)	3 Název programu česky/anglicky	4 Název projektu česky/anglicky	5 Koordinátor/řešitel česky/anglicky	6 Spoluřešitel /počet	7 Stát(y)	8 Aktivita
				Hamburk	Sládek, Ph.D.		slavischen Funktionalismus zur internationalen Narratologie, Hamburg, v tisku
2	University of Oslo	Calendric Public Rituals as an Expression of Identity: Central Europe and the Balkans 1985-2005	Commemorating the end of Communism in the Czech lands: Textual representations of the November Revolution	prof. Karen Gammelgaard	za českou stranu spoluřešitel: PhDr. Pavel Janáček, Ph.D.	Norsko	prezentace na semináři pracovní skupiny projektu Calendric Public Rituals as an Expression of Identity
3	Slavisches Seminar der Universität	Deutsche Forschungsgemeinschaft Be	Anfänge der wissenschaftlichen Slavistik: J. W. Pohl	prof. Dr. Tilman Berger	spoluřešitel za českou stranu: PhDr.	Německo	Cílem projektu je transkripce znova nalezeného česko-německého

1 Číslo	2 Název zastřežující cí organizace (zkratka)	3 Název programu česky/anglicky	4 Název projektu česky/anglicky	5 Koordinátor/řešitel česky/anglicky	6 Spoluřešitel /počet	7 Stát(y)	8 Aktivita
	Tübingen	2241–1		Václav Petrbok, Ph.D.			slovníku J. V. Pohla s rozsáhlou studií o Pohlově díle lexikografickém, gramatografickém a prozodickém
4	Institut für Slavistik, Universität Wien	Internationales Forschungsprojekt P19607-G03 des Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung, Wien	Vorläufer der wissenschaftlichen Slawistik: M. W. Schimek,	prof. Dr. S. M. Newerkla, Institut für Slavistik, Universität Wien	spoluřešitel za českou stranu: PhDr. Václav Petrbok, Ph.D.	Rakousko	kritická edice nově nalezené první části srovnávací slovanské gramatiky M. V. Šimka společně s konceptem celé práce a dalšími materiály (zejm. korespondencí)

1 Číslo	2 Název zastřežující cí organizace (zkratka)	3 Název programu česky/anglicky	4 Název projektu česky/anglicky	5 Koordinátor/řešitel česky/anglicky	6 Spoluřešitel /počet	7 Stát(y)	8 Aktivita
5	Österreichische Akademie der Wissenschaften		Österreichisches biographisches Lexikon und biographische Dokumentation	Prof. Dr. Helmut Grössing, MAS, Österreichische Akademie der Wissenschaften	spoluřešitel za českou stranu: PhDr. Václav Petrbok, Ph.D.	Rakousko	
7	ÚČL AV ČR		Český strukturalismus a ruský formalismus/Czech structuralism and russian formalism	PhDr. Ondřej Sládek, Ph.D.	za českou stranu 5 spoluřešitelů :Fořt, Sládek, Ibrahim	USA, Rusko, Německo, Slovensko	Spolupráce s Institutem slovjanovedenija, RAV, s Ústavem slavistiky- University of Pennsylvania;plánovaná monografie

Nejvýznamnější vědecké výsledky pracoviště dosažené v rámci mezinárodní spolupráce

Pořadové číslo: 1

Název programu: ICN – Forschergruppe Narratologie

Název projektu: Der Beitrag des slavischen Funktionalismus zur internationalen Narratologie

Koordinátor/řešitel (česky): Univerzita Hamburk

Koordinátor/řešitel: Universität Hamburk

Význačný výsledek: monografie o přínosu slovanského funkcionalismu narratologii

Uplatnění/Citace: O. Sládek – B. Fořt: „Prague School and Lubomír Doležel’s Theory of Fictional Worlds“, in: Wolf Schmid (ed.), Der Beitrag des slavischen Funktionalismus zur internationalen Narratologie, Hamburg, v tisku.

Pořadové číslo: 2

Název programu: Calendric Public Rituals as an Expression of Identity: Central Europe and the

Název projektu: Commemorating the end of Communism in the Czech lands: Textual representations of the November Revolution

Koordinátor/řešitel (česky): Univerzita v Oslo

Koordinátor/řešitel (anglicky): University of Oslo

Význačný výsledek: prezentace na semináři pracovní skupiny projektu Calendric Public Rituals as an Expression of Identity

Pořadové číslo: 3

Název programu: Deutsche Forschungsgemeinschaft Be 2241–1

Název projektu: Anfänge der wissenschaftlichen Slavistik: J. W. Pohl

Koordinátor/řešitel (česky): Slovanský seminář Univerzity v Tübingen

Koordinátor/řešitel : Slavisches Seminar der Universität Tübingen

Význačný výsledek: příspěvek „Zum Lebenslauf und Umfeld J. W. Pohl“ na workshopu Anfänge der wissenschaftlichen Slavistik: J. W. Pohl, Tübingen 5. – 8. 12. 2008

Uplatnění/Citace:

Appendix 3: Spolupráce s vysokými školami na uskutečňování bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů

1 Čísl o	2 Bakalářský program	3 Spolupracující VŠ	4 Přednáš ky	5 Cvičen í	6 Vedení prací	7 Učební texty	8 Jiné
1	Teorie literatury I	FF MU	ano	ano			
2	Teorie literatury II	FF MU	ano	ano	ano		
3	Čeština pro cizince	FF UK		ano			
4	Čtení děl české literatury 1. poloviny 20. století	FF UK		ano			
5	Čtení děl ze starší české literatury	FF UK		ano			
6	Čtení děl české literatury 19. století	FF UK		ano			
7	Česká literatura 20. století II.- spisovatelé a враzi	FF UK		ano			

1 Čísl o	2 Bakalářský program	3 Spolupracující VŠ	4 Přednáš ky	5 Cvičen í	6 Vedení prací	7 Učební texty	8 Jiné
8	Česká literatura 19. století	FF UK		ano			
9	Teoretické základy literární vědy	FF UK	ano				
10	Readings in Czech Literature. From Kafka to Kundera	FF UK	ano	ano			
11	Úvod do teorie literatury	PedF UK		ano			
12	Umění recenze a kritiky I.	FF MU		ano			
13	Příprava dokumentace	FF MU		ano			

1 Čísl o	2 Magisterský program	3 Spolupracující VŠ	4 Přednáš ky	5 Cvičen í	6 Vedení prací	7 Učební texty	8 Jiné
1	Teorie literatury II	FF MU					
2	Analýza fikčního světa	FF MU		ano	ano		
3	Český strukturalismus v exilu	FF MU	Ano	ano	ano		
4	Náboženství a literatura	FF MU	ano	ano	ano		
5	Nové čtení literární klasiky	OU		ano			
7	Próza, dramatizace, drama	FF UK	ano	ano			
8	Zpráva o současné české dramatice	FF UK		ano			
9	České drama za normalizace	FF UK	ano				
10	České drama 80. a 90. let	FF UK	ano				
11	Česká literatura 20. století II.	FF UK		ano	ano		
12	Česká literatura od roku 1939	FF UK		ano	ano		

1 Čísl o	2 Magisterský program	3 Spolupracující VŠ	4 Přednáš ky	5 Cvičen í	6 Vedení prací	7 Učební texty	8 Jiné
13	Žánr polemiky a česká literatura na přelomu 19. a 20. století	FF UK		ano			
14	Prague, Vienna and the Topics of Modernism	The School of the Chicago Art Institute – Prague	ano		ano		
15	Jewish Literatures of Central Europe	CET Academic Programs, Jewish Studies in Prague		ano	ano		
16	An Introduction Into the Works of Franz Kafka and His Historical Situation	CET Academic Programs, Jewish Studies in Prague		ano	ano		
17	F. Bridelius- hymnograf	FF UK		ano			
18	Česká literatura 19. století v německém kontextu	FF UK		ano			
19	Literární kritika	PedF UK		ano			
20	Česká literatura druhé poloviny 20. století	PedF UK	ano	ano			
21	Obrazy minulosti v českých moderních a soudobých	FF UK	ano				

1 Čísl o	2 Magisterský program	3 Spolupracující VŠ	4 Přednáš ky	5 Cvičen í	6 Vedení prací	7 Učební texty	8 Jiné
	dějinách						
22	Praktika literární žurnalistiky	FF UK		ano	ano		
23	Čtení a čtenáři	FF UK		ano			
24	Kritická analýza diskurzu a gender	FHS UK	ano	ano			
25	Naratologie	FF UK					
26	Rozbor literárního textu	FF MU		ano	ano		
27	Příprava dokumentace pro závěrečnou práci	FF MU		ano			
28	Václav Havel-dramatik	FF MU		ano			
29	České drama a činoherní divadlo v letech 1969-1989	FF UP	ano				
30	Seminář autorské tvorby 2	FF MU		ano			

1 Čísl o	2 Magisterský program	3 Spolupracující VŠ	4 Přednáš ky	5 Cvičen í	6 Vedení prací	7 Učební texty	8 Jiné
31	České divadlo po 2. světové válce v dokumentech, pramenech	FF MU		ano			

1 Čísl o	2 Doktorský program	3 Spolupracující VŠ	4 Přednáš ky	5 Cvičen í	6 Vedení prací	7 Učební texty	8 Jiné
1	Společný doktorský program Teorie a dějiny literatury, obor Dějiny novější české literatury	FF JU České Budějovice			ano		ano

Apéndice 4: Seznam nejvýznamnějších vědeckých výsledků za období 2008

KNIHY (Původní práce):

Kolektivní:

Pavel Janoušek a kol.: *Dějiny české literatury 1945–1989, Díl III. (1958–1969)*, Praha: Academia 2008, 690 s.

Pavel Janoušek a kol.: *Dějiny české literatury 1945–1989, Díl IV. (1969–1989)*, Praha: Academia 2008, 978 s.

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce. Díl IV. (S–Ž; dodatky k LČL 1–3). Praha: Academia, 2008. 2105 s.

V souřadnicích volnosti. Česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích. Praha: Academia, 2008. 738 s

Individuální:

Fořt, Bohumil:

Teorie vyprávění v kontextu Pražské školy, Brno, 2008. ISBN 978-210-4694-8. 135 s.

Literární postava – vývoj a aspekty narratologických zkoumání, Praha-Brno, 2008. ISBN 978-80-85778-61-8. 80 s.

Přibáň, Michal: *Prvních dvacet let. Kulturní rada a další kapitoly z dějin literárního exilu 1948–1968*. Brno, Host 2008. Edice Studium, sv. 24. 356 stran. ISBN 978-80-7294-282-4

Trávníček, Jiří:

Čtěme? Obyvatelé České republiky a jejich vztah ke knize. Brno – Praha, Host – Národní knihovna 2008, ISBN 978-80-7294-270-1, 208 s.

Šlosar, Dušan: *Jaké hlavy, takový jazyk.* (Rozhovor o češtině a o životě). Brno: Host, 2008, ISBN 978-80-7294-266-4, 216 s.; s Voráč, J.

Vodička, Libor: *Úvod do studia divadla*, Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2007 (skutečně 2008), ISBN 978-80-244-1817-9, 54 s.

Vojtěch, Daniel: *Vášeň a ideál. Na křížovatkách moderny.* Praha, Academia, 2008, ISBN 978-80-200-1693-5, 280 s.

Vojvodík, Josef: *Povrch, skrytost, ambivalence. Manýrismus, baroko a (česká) avantgarda,* Praha 2008. ISBN 978-80-257-0020-4, 400 s.

Knižní překlad:

Wögerbauer, Michael [překlady z češtiny do němčiny]: Lisa Peschel (ed.): *Divadelní texty z terezínského ghetta – Theatertexte aus dem Ghetto Theresienstadt (1941–1945)* Přeložili Dalibor Dobiáš a Michael Wögerbauer, s ilustracemi, ISBN 978-80-86903-82-8.

SBORNÍKY:

Cizí, jiné, exotické, Eds. Petrbok, V.; Bláhová, K. Praha, Academia-Koniasch Latin Press 2008. ISBN 978-80-200-1584-6 (Academia), 978-80-86761-56-2 (KLP) 521 s.

Legendy a myty české a slovenské literatury. Studentská literárněvědná konference 2006. Eds. Fedrová, S.; Jedličková, A. Praha 2008 [online: www.ucl.cas.cz/slk]. ISBN 978-80-85778-58-8. 200 s.

„*Na téma umění a život*“. F. X. Šalda 1867–1937–2007. Eds. Kubíček, T; Merhaut, L.J. Wiendl, vyšlo v r. 2008 s vročením 2007, Brno, Host 2007, ISBN 978-80-7294-258-9, 400 s.

O psaní dějin. Eds. Bláhová, K.; Sládek, O. Academia, Praha 2007, vyšlo v r. 2008 s vročením 2007. ISBN 978-80-200-1544-0

Vyprávění v kontextu. Eds. Jedličková, A.; Sládek, O. ÚČL AV ČR, v.v.i., Praha 2008, ISBN 978-80-85778-60-1, 268 s.

EDICE:

Veronika Bromová: *Království / Kingdoms.* Koncepce V. Bromová a D. Vojtěch, ed. Vojtěch, D. Praha, Nakladatelství Arbor vitae ve spolupráci s Galerií hlavního města Prahy, 2008, 144 s.

Martin Hybler: *Kolem dokola.* Uspořádal, ediční poznámku a heslo o autorovi napsal Michael Špirit. Praha, Společnost pro Revolver Revue 2008 (Edice Revolver Revue; 32), 237 s.

Jaroslav Hutka: *Básně.* Spisy Jaroslava Hutky, sv. 2. Ed. Vojtková, M. Praha, Galén 2008. 684 s.

Vladimír Körner: *Údolí včel. Zjevení o ženě rodiče podle svatého Jana;* Spisy Vladimíra Körnera ; sv. 4. Ed. Jareš, M. Praha, Dauphin 2008, 149 s.

Vladimír Körner: *Aněl milosrdněství. Život za podpis.* Spisy Vladimíra Körnera ; sv.7. Ed. Jareš, M. Praha, Dauphin 2008, 242 s.

František Langer slovem a obrazem. Spisy Františka Langera, sv. 20. Ed. Vojtková, M. Praha, Akropolis 2008, 227 s.

Karel Hynek Mácha: *Prózy*, Eds. Hrbata, Z.; Procházka, M.; Stluka, M. Praha 2008. 480s.

J. Mukařovský: *Umělecké dílo jako znak*. Ed. Sládek, O. Edice Theoretica & historica, sv. 1. Ústav pro českou literaturu AV ČR v.v.i., 2008. 130 s.

Pražský lingvistický kroužek v korespondenci: Bohuslav Havránek, Roman Jakobson, Vilém Mathesius, Jan Mukařovský, Bohumil Trnka, Miloš Weingart: korespondence z let 1923-1970. Ed. Havránková, M. Praha, Academia 2008, 447 s.

Siegfried J. Schmidt: *Přesahování literatury*. Od literární vědy k mediální kulturní vědě. Ed. Wögerbauer, M. Edice Theoretica & historica, sv. 1., Ústav pro českou literaturu AV ČR v.v.i., 2008.

Andrej Stankovič: *Co dělat, když Kolja vítězí*. Spisy Andreje Stankoviče, sv. 3. Uspořádal, k vydání připravil, ediční poznámku a komentáře napsal, bibliografii a rejstříky sestavil Špirit, M. Praha, Triáda/Revolver Revue 2008, 704 s.

Josef Škvorecký: *Pekařův kluk a jiné hry a scénáře z exilu*. Ed. Přibáň, M. Praha, Books and Cards 2008. 388 s.

Josef Škvorecký: *Hříchy pro pátera Knoxe*. Ed. Přibáňová, A. Praha, Books and Cards 2008. 294 s.

Arnošt Vaněček: *Vor Medúzy*, Ed. Fedrová, S. Praha 2008. ISBN 978-80-86903-89-7. 117 s.

„Zítra bude se muset založit český časopis pro literární historii...“ Vzájemná korespondence Jaroslava Vlčka a Jana Jakubce v letech 1898–1899. Ed. Bláhová, K. Listy filologické 131, 2008, s. 171–229.

STUDIE:

BLÁHOVÁ, Kateřina: Francouzský pozitivismus a počátky české moderní literární historie. In *O psaní dějin*. Eds. Bláhová, K.; Sládek, O. Academia, Praha 2008, s. 159–168.

BROŽOVÁ, Věra:

Robinson v Čechách. K českým adaptacím Defoeva Robinsona v 19. století. In *Cizí, jiné, exotické v české kultuře 19. století*. Eds. Bláhová, K.; Petrbok, V. Praha, Academia – KLP 2008, s. 203 - 304

Divadelní aktivity studentů učitelství k podpoře výuky literární historie aneb Mezi zážitkem a racionální reflexí, posvátným a profánním. In *Jazyk a literatúra v škole. Zážiok a Poznani*. Ed. Kesselová, J. Prešov, Prešovská univerzita 2008, s. 152-159.

Persvazivní strategie návodné literatury Jaroslava Foglara a Miloše Zapletalala. In *K fenoménu Jaroslav Foglar*. Eds. Lábusová, D.; Hamanová, R. Praha, Památník národního písemnictví 2008, s. 141-160,

K pojetí modelového čtenáře v dětské beletrie druhé poloviny 19. století. In *Od početí ke školní brašně*. Ed. Halířová, M. Pardubice, Východočeské muzeum ve spolupráci s Katedrou historických věd FF UP 2008, s. 239-255.

Encyklopédie českých dějin. Osobnosti, fakta a události, které utvářely naši historii. Ed. Josef Tomeš. Praha, Reader's Digest Výběr, s. r. o. 2008 (autorství hesel)

FEDROVÁ, Stanislava:

Ekfrastické postupy v lyrice a epice: případ Vrchlický. In *Vybrané kapitoly z intermediality*. Eds. Schneider, J.; Krausová, L. Olomouc 2008, s. 101–136.

Dvakrát o Skupině 42. Česká literatura 56, 2008, č. 1, s. 136–141.

FORMÁNKOVÁ, Eva:

Dostavníkem do Ejči pod Mejknínem. In *Studia Moravica VI Symposiana*. Eds. Gilk, E.; Neumann, L. Univerzita Palackého, Olomouc 2008, s. 195–200.

Excentrická univerzita- dva v jednom. In OS - *Občianska spoločnosť* 11, 2008, č. 2, s. 50-56.

FOŘT, Bohumil:

Current Trends in Czech Literary Theory. Following the Canon? In *Literatur und Übersetzung*. Greifswald : Universitat Greifswald, 2008. s. 15-20.

Poznámky k vývojovému a literárne-teoretickému bádání Pražské školy. *Slovenská literatúra* 55, 2008, č. 2-3, s. 165-72.

Kunderovy nesměšné postavy Směšných lásek. In *Bohemica Litteraria*. Brno, Masarykova Univerzita 2008, s. 175-183.

Lubomír Doležel a česká literatura. In Doležel, Lubomír: *Studie z české literatury a poetiky*. Praha, Torst 2008, s. 337-342.

F. X. Šalda prakticky o narativu. *Slovenská literatúra* 55, 2008, č. 1, s. 58-66.

GILK, Erik:

Normalizační prózy Ladislava Fuksa. *Studia Moravica VI Symposiana*. Eds. Gilk, E.; Neumann, L. Univerzita Palackého, Olomouc 2008, s. 213-217.

Hrůza a poroba. Ladislav Fuks v době normalizace. *Tvar* 19, 2008, č. 3. s. 9.

HEMELÍKOVÁ, Blanka: Objev v literatuře pro ženy ve 30. letech 20. století. In *Studia Moravica VI Symposiana*. Eds. Gilk, E.; Neumann, L. Univerzita Palackého, Olomouc 2008, s. 45–51.

HODROVÁ, Daniela:

Chvála schoulení. *Taneční zóna*, winter 2008, s. 37-40

HRBATA, Zdeněk

Úvodem. In Karel Hynek Mácha: *Prózy*, Praha 2008, s. 277-281.; s Procházka, M.

Komentáře a vysvětlivky k jednotlivým dílům. In Hrbata, Z., Procházka, M., Charypar, M.: Karel Hynek Mácha: *Prózy*, Praha 2008), s. 294-470; s Procházka, M.

Dílčí úvaha o myšlení Zdeňka Mathausera. *Svět literatury* 2008, 37, s. 187-191.

Území exotiky. In *Cizí, jiné, exotické v české kultuře 19. století*. Eds. Bláhová, K.; Petrbok, V. Praha, Academia – KLP 2008, s. 9-18.

JANÁČEK, Pavel: Od Veksláka k Vekslákovi tří. Česká populární beletrie na přechodu z osmdesátých do devadesátých let. *Host* 24, 2008, č. 6, s. 12-15.

JANOUŠEK, Pavel:

Divadelní války. Epizoda I - Klony útočí. *Divadelní revue* 19, č. 1, s. 65-66. – 2008.

Subjekty a subjektivita (literárních) dějin. S dodatkem poněkud teatrologickým. In *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, Theatralia, 2008, s. 49–60.

JAREŠ, Michal:

Novovlnné vymezení. *Tvar* 19, 2008., č. 16 , s. 12-13.

Literárnnokritická reflexia slovenskej literatúry 2006. Bratislava, Ars Poetica 2008, s. 330-335

Domácí a cizí v poetice alb stolní společnosti Mahábhárata. In *Cizí, jiné, exotické v české kultuře 19. století*. Eds. Bláhová, K.; Petrbok, V. Praha, Academia – KLP 2008

Cestou od hřbitova. OS - *Občianska spoločnosť* 11, 2008, č. 2, s. 160-164.

JEDLIČKOVÁ, Alice:

Jak Perseus osvobodil Andromedu, nebo Osvobození Andromedy? K transmedialitě vyprávění ve slovesném a výtvarném umění. In *Vybrané kapitoly z intermediality*. Eds. Schneider, J.; Krausová, L. Olomouc 2008, s. 67-100.

Co viděli psi. Naratologická marginálie VI. *Svět literatury* 2008, č. 38, s. 36-59.

Podoby transmediality: verbální a piktoriální vyprávění. In *Słowo – obraz – zvuk*. Eds. Krausová, L.; Schneider, J. Olomouc, Univerzita Palackého v Olomouci 2008, s. 13-25.

JUNGMANNOVÁ, Lenka:

Pavel Kohout dramatugiem politycznym. In Kohout, P.: *Szesc utworów scenicznych*. Warszawa 2008, s. 5-23.

Wańkowskie paradoksy. In Havel, V., Landovský, P., Kohout, P., Dienstbier, J.: *W roli głównej Ferdynand Waniek*. Antologia sztuk czeskich dysydentów. Wrocław 2008, s. 5-16. Josef Šafařík jako dramatik. In *Setkání v mezigvěří kulis a smrti*, Brno 2007, s. 39-49.

Kosák, Michal; Flaišman, Jiří: Poznámky k možnostem záznamu variant. *Česká literatura* 56, 2008, č. 3, s. 406-416.

KOŠNAROVÁ, Veronika:

Nové velké barevné pastelky. O prózách Ivana Vyskočila. *Tvar* 19, 2008, č. 9, s. 6-7.

KOTEN, Jiří:

Fikční a faktuální vyprávění jako učivo. In *Jazyk a literatura v škole*. Ed. Kesselová, J.. Prešov, FHPV Prešov, s. 207-212.

Fikční komunikace v kontextu mluvních aktů. In *Vyprávění v kontextu*. Eds. Jedličková, A; Sládek, O. Praha 2008, s. 79-99.

KŘIVÁNEK, Vladimír:

Národní obrození se může opakovat. Problémy malých literatur ve sjednocené Evropě. *Tvar* 19, 2008, č. 13, s. 11.

Přišel jsem, že jste nevolali. Zpráva o Zatmění ráje. In Vladimír Janovic: *Jed v růži*, Jinočany, H & H 2008, s. 77-83.

KUBÍČEK, Tomáš:

Románová kruciáda Oty Filipa, *Tvar* 19, 2008, č. 7, s. 21.

Cesta Seymoura Chatmana od příběhu k diskursu. Milan Orálek, Tomáš Kubíček, In Seymour Chatman: *Příběh a diskurs: Narativní struktura v literatuře a filmu*. Brno, Host 2008, s. 289-308.

Spitzbartova osobní cesta k řeči. *Rozrazil* 2008, č. 1, s. 42-43.

K vyprávění: Pozdrav naratologickému kolokviu. *Aluze* 12, 2008, č. 1, s. 97-101.

Sedmý úkol Jana Mukařovského. In „*Na téma umění a život*“. F. X. Šalda 1867–1937–2007. Eds. Kubíček, T; .L. Merhaut, L.J. Wiendl), vyšlo v r. 2008 s vročením 2007, Brno, Host 2007, s. 73–83.

KUBÍNOVÁ, Marie: Dynamika čtverce. K Mathauserovu modelu umělecké situace, *Svět literatury* 2008, č. 37, s. 192-198.

LANGEROVÁ, Marie: Druhá avantgarda, *Česká literatura* 56, 2008, č. 5.

MACHALA, Lubomír: Od pekelných nocí k radostnému ránu (objev a omyl à la Páral). In *Studia Moravica VI Symposiana*. Eds. Gilk, E.; Neumann, L. Univerzita Palackého, Olomouc 2008, s. 167–171.

MALÁ, Zuzana: České fikční světy ve světě. *Česká literatura* 56, 2008, č. 2, s. 287-289.

MALÍNEK, Vojtěch: K pozůstatosti Zdeňka Kalisty v Památníku národního písemnictví. *Tvar* 19, 2008, č. 16, s. 14.

MALURA, Jan:

K žánrové diferenciaci české poezie doby baroka. *Česká literatura* 56, 2008, č. 2, s. 155–181.

Pohyb mezi žánry. (Čtení traktátu O lstech a chytrostech d'ábelských z literárněvědné perspektivy). *Slovenská literatura* 55, 2008, č. 5, s. 378–387.

Žánrové proměny Cithary sanctorum. In *Cithara sanctorum 1636-2006*. Martin: Slovenská národná knižnica, 2008, s. 44–51.

K vydávání literárních textů raného novověku v současnosti. In *Funkce – Funkčnost – Funkcionalismus*. Ed. Polách, V. Olomouc, UP 2007, s. 149–155.

Důmyslné interpretace středověkého divadla. *Česká literatura* 56, 2008, č. 1. s. 126-131.

Nápady Jaroslava Kolára. *Tvar* 19, 2008, č. 5, s. 23

Mouření vedle Mozarta. *Česká literatura* 56, 2008, č. 3, s. 417–423 .

MATONOHA, Jan:

Jazyk jako prostor, gender jako proces. In Nováková, T. a Hort, M. (eds.) *GITA černá na bílé aneb vidět svět různorodě*, Praha 2008, s. 9-13.

„Ženské psaní“ jako inscenace limit textu. *Česká literatura* 2008, č. 2, s. 201-227.

"F. X. Š. a strukturalismus", nebo "F. X. Š., nebo strukturalismus"? In „*Na téma umění a život*“. *F. X. Šalda 1867–1937–2007*. Eds. Kubíček, T; .L. Merhaut, L.J. Wiendl), vyšlo v r. 2008 s vročením 2007, Brno, Host 2007, s. 84-94.

MED, Jaroslav:

Ex libris Josef Florian. In *Moravská zemská knihovna v Brně 1808-2008*. Brno, Moravská zemská knihovna 2008.

Konflikt tradicionalismu a revolučnosti. *Proglas* 2008, č. 3.

MERHAUT, Luboš: Od polemiky k aféře. Tzv. aféra anonymních listů a její paměť. In In „*Na téma umění a život*“. F. X. Šalda 1867–1937–2007. Eds. Kubíček, T; L. Merhaut, L.J. Wiendl), vyšlo v r. 2008 s vročením 2007, Brno, Host 2007, s. 213–231.

PETRBOK, Václav: O vytváření kulturněhistorických konceptů a dějinné (sebe)projekci. *Česká literatura* 56, 2008, č. 4 , s. 545-549

PIORECKÝ, Karel:

Recepce Borkovcovy poezie v devadesátých letech. In *Studia Moravica VI. Symposiana*. eds. E. Gilk, L. Neumann, Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2008, s. 247-257.

William Shakespeare byl barovým pianistou. Věcná poezie Michala Šandy. *Tvar*, 19, 2008, č. 5, s. 8-9.

Mladá spirituální poezie devadesátých let. *Česká literatura*, 56, 2008, č. 1, s. 16-46.

Vlastní jména jako projev básnické věcnosti (Na příkladu mladé poezie 90. let). In *Onomastika a škola* 8. Eds. Pastyřík, S.; Víška, V. Gaudeamus, Univerzita Hradec Králové, Hradec Králové 2008

Kde začíná současnost? O současné české poezii. *Tvar*, 19, 2008, č. 20, s. 6-7.

PŘIBÁŇ, Michal: Jak vznikali Zbabělci. Dvojí výročí slavného románu. *Dějiny a současnost* 30, 2008, č. 12, s. 14-17.

ŘEHÁK, Daniel:

Irsko jako téma a obraz v české literatuře 19. století. In *Cizí, jiné, exotické*. Eds. Petrbok, V.; Bláhová, K. Praha, Academia-Koniasch Latin Press 2008, s. 156-167. Fifty years a-growing

neboli Padesát let roste (Česko-irské kulturní styky v první polovině 20. století). *Souvislosti* 19, 2008, č. 3, s. 106-120.

Překlady skotské slovesnosti; Pojednání o Skotsku v češtině. In: O hnědém medvědu ze Zeleného údolí (Skotské pohádky, mýty a legendy a mudrosloví). Praha, Argo 2008, s. 361-368.

Czech Travel Writing. 1945-1990. 1990-2000. In: A Bibliography of East European Travel writing on Europe, pp. 145-170. Budapešť-New York, Central European University Press 2008. /První část, tj. od počátků do 1945 zpracoval David Chirico./

SICHÁLEK, Jakub: F. X. Šalda a starší česká literatura. In *Na téma umění a život*. F. X. Šalda 1867–1937–2007. Eds. Kubíček, T; .L. Merhaut, L.J. Wiendl), vyšlo v r. 2008 s vročením 2007, Brno, Host 2007.

SLÁDEK, Ondřej:

K metodologii literární historiografie. Podněty posledních desetiletí. *Slovenská literatúra* 55, 2008, č. 2-3, s. 172-179.

Role mýtu v díle Jaroslava Foglara. In *K fenoménu Jaroslav Foglar*. Eds. Lábusová, D.; Hamanová, R. Praha, Památník národního písemnictví 2008, s. 25-36.

Czech Literature and Postmodernism: Metamorphosis of Stories. In Raija Hauck – Zbyněk Fišer (Hrsg.), *Literatur und Übersetzung. Bohemistische Studien*, Greifswald: Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald 2008, s. 21-31.

Tři typy *mimesis*. In *Sborník prací Filosofické fakulty brněnské univerzity*. (Bohemica Litteraria LVII, 2007, řada V, č. 11) Brno, Filozofická fakulta Brněnské univerzity 2008, s. 11-22.

Obraz Indie v české literatuře 19. století. In *Cizí, jiné, exotické*. Eds. Petrbok, V.; Bláhová, K. Praha, Academia-Koniasch Latin Press 2008, s. 269-282.

ŠKARPOVÁ, Marie:

Das Gesangbuch „*Newe und Alte Kirchenlieder*“ (Prag 1655) und Bridelius’ „*Jesličky*“ (Praha 1658). In Raija Hauck – Zbyněk Fišer (eds.). *Literatur und Übersetzung. Bohemistische Studien*. Greifswald 2008, s. 41-48.

Co víme a nevíme o recepci Michnovy písni Nebeští kavalérové. SPFFBU LVI, 2008, V 10, s. 77-90.

Starší (nejen) české divadlo od A do Z, *Tvar* 19, 2008, č. 5, s. 20.

Další díl Repertoria rukopisů 17. a 18. století, *Česká literatura* 56, 2008, č. 5.

ŠPIRIT, Michael:

Pití z číše bolehlavu (Bohumil Hrabal po roce 1970) / Der Trank aus dem Schierlingsbecher (Bohumil Hrabal nach 1970). In *Transforming 68/89*. Herausgeber Jürgen Danyel, Jennifer Schevardo, Stephan Kruhl. Potsdam, Zentrum für zeithistorische Forschung 2008, s. 492–507.

TOPOR, Michal:

Zeyerův "nejkrajnější východ". In *Cizí, jiné, exotické*. Eds. Petrbok, V.; Bláhová, K. Praha, Academia-Koniasch Latin Press 2008, s. 319-328.

Šaldův Zeyer. K jedné „vlnivé figuře“. In *Na téma umění a život*. F. X. Šalda 1867–1937–2007. Eds. Kubíček, T; .L. Merhaut, L.J. Wiendl), vyšlo v r. 2008 s vročením 2007, Brno, Host 2007.

TRÁVNÍČEK, Jiří:

Reprezentativní průzkum čtenářů a čtení v České republice. *Čtenář*, 60, 2008, č. 1, s. 7-9.

Čtenáři a čtení v České republice (2007), samostatná příloha čas. *Host*, 24, 2008, č. 2.

Středoevropský román (deset poznámek). *Host*, 24, 2008, č. 6, příloha „*Host do školy*“, s. 7 – 9.

Jak se čte u nás a jinde. In *Knihovny současnosti*. Brno, Sdružení knihoven ČR 2008, s. 319-335.

Hermeneutické pole (legein peri). *Česká literatura*, 56, 2008, č. 4, s. 508-518.

Jak se čte v České republice (knižní chování). In *Čtenářství, jeho význam a podpora/ Lesen, seine Bedeutung und Förderung*. Praha, Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR 2008, s. 20-40.

Wie liest man in der Tschechischen Republik (Leseverhalten und Buchkontakt). In *Čtenářství, jeho význam a podpora/ Lesen, seine Bedeutung und Förderung*. Praha, Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR 2008, s. 60-83.

Nečtenář. *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity. Bohemica literaria. Milau Suchomelovi k osmdesátinám*, r. 56, řada literárněvědná bohemistická (v), č. 10. Brno, Masarykova univerzita 2008, s. 29-36.

VODIČKA, Libor:

Dílo nad nímž je možné se hodně naučit. In *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity – Theatralia*, Brno, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity 2008, s. 177-179.

Inspirativní monografie, in *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity – Theatralia*, Brno, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity 2008.

Ani Babylonská věž nesahala do nebe (Evangelium Jana Antonína). *Svět a divadlo* 18, 2008, č. 3, s. 48-52.

VOJTĚCH, Daniel:

Vidět jiná místa – dívat se odjinud / Seeing Different Places – The View From Elsewhere. In Veronika Bromová: *Království / Kingdoms*. Koncepce V. Bromová a D. Vojtěch, ed. D. Vojtěch, Praha, Nakladatelství Arbor vitae ve spolupráci s Galerií hlavního města Prahy, 2008, s. 8–15.

Moderní kritik vytváří a udržuje sama sebe. In *Na téma umění a život“ F. X. Šalda 1867–1937–2007*. Eds. Kubíček, T; L. Merhaut, L.J. Wiendl), vyšlo v r. 2008 s vročením 2007, Brno, Host 2007, s. 20–29

VOJVODÍK, Josef:

Świat strachu i strach przed światem w czeskim surrealizmie lat trzydziestych i czterdziestych. Teksty Frýgie. *Dwumiesięcznik Instytutu Badań Literackich PAN* 2008, č. 6, s. 50-77.

„Tvar kruhu“ Citlivého města Daniely Hodrové. *Česká literatura* 56, 2008, č. 1, s. 108-118.

WÖGERBAUER, Michael:

Feuilletons am Ende einer Utopie. Paul Eisners Beiträge in der Prager Presse von 1938. In Sibylle Schönborn (ed), *Grenzdiskurse. Zeitungen deutschsprachiger Minderheiten und ihr Feuilleton in Mitteleuropa bis 1939*. Essen: Klartext, 2009, s. 169–180.

Němci. Mýtus jednotného národa a jeho dopad na literární historiografii v Čechách. In: Milan Řepa (ed.), *19. století v nás. Modely, instituce a reprezentace, které přetrvaly*. Praha: Nakladatelství Historický ústav 2008, s. 214-224, (=Moderní dějiny - Suplementum 1)

„A ani se neodvažte, pánové čtenáři, kroutit nad mým dílkem hlavu...“ Ženská anti-poetika „ničeho“ v románech Anny Marie Sagarové (Praha 1771/1774). In *Post tenebras spero lucem? Duchovní tvář českého a moravského osvícenství*. Eds. D Tinková, D.; Lorman. J. Praha 2008, 445–461.

Vernakularizace – alternativa ke konceptu národního obrození? *Česká literatura* 4, 2008, s. 461-490.

Der Plan des ersten Lehrstuhls für Schöne Wissenschaften in der Habsburger Monarchie. In *Estetika. The Central European Journal of Aesthetics*, XLV, 1/2008, s. 65–96 ; s Hlobil, T.

ZIZLER, Jiří: Statečnost srdce, pohledu, vkusu (Nad kompletním dílem Bedřicha Fučíka). *Souvislosti* 19, č.1, s.16-22.

Appendix 5: Mezinárodní vědecká spolupráce

Výčíslení

1. Počet konferencí s účastí zahraničních vědců (pracoviště jako pořadatel nebo spolupořadatel)	6
2. Počet zahraničních cest vědeckých pracovníků ústavu	26
2 a/ z toho mimo rámec dvoustranných dohod AV ČR	19
3. Počet aktivních účastí pracovníků ústavu na mezinárodních konferencích	19
3a/ počet přednášek přednesených na těchto konferencích	19
4. Počet přednázejících na zahraničních univerzitách	4
5. Počet členství v redakčních radách mezinárodních časopisů	5
6. Počet členství v orgánech mezinárodních vědeckých vládních a nevládních organizací	1
7. Počet přednášek zahraničních hostů v ústavu	4

Vědečtí pracovníci, spolupráce s vysokými školami

	Pracovníci, které zabezpečuje ústav		
Forma vědeckého vzdělávání	Počet absolventů v r. 2008	Počet doktorandů k 31.12. 2008	Počet nově přijatých v r. 2008
Doktorandi (studenti DSP) v prezenční formě studia	4	16	3
Doktorandi (studenti DSP) v kombinované a distanční formě studia	5	31	4
Celkem	9	47	7
z toho počet doktorandů ze zahraničí	0	2	0

Forma výchovy studentů pregraduálního studia	
Celkový počet diplomantů	38
Počet pregraduálních studentů podílejících se na vědecké činnosti ústavu	2

Vědecké a vědecko-pedagogické hodnosti pracovníků ústavu	Věd. hodnost nebo titul		Vědecko-pedagog. hodnost	
	DrSc., DSc.	CSc., Ph.D.	profesor	docent
Počet k 31. 12. 2008	2	32	2	7
z toho uděleno v roce 2008	0	4	1	1

Pedagogická činnost pracovníků ústavu	Letní semestr 2007/08	Zimní semestr 2008/09
Celkový počet odpřednášených hodin na VŠ v programech bakalářských/magisterských/doktorských	1078	1006
Počet semestrálních cyklů přednášek/seminářů/cvičení v bakalářských programech	16	20
Počet semestrálních cyklů přednášek/seminářů/cvičení v magisterských programech	32	26
Počet pracovníků ústavu působících na VŠ v programech bakalářských/magisterských/doktorských	18	19